

Tema 4. Parte III

Equilíbrio Xeral Walrasiano.

(III) Propiedades del equilibrio racional competitivo

Introduzón

Introduzón

Propiedades

Propiedades

1 Esquema da Teoría do Equilíbrio Xeral

- **H1** $i = 1, 2, \dots, I$ consumidores, mais só estudamos a un.
- **H2** $l = 1, 2, \dots, L$ mercadorias.
- Ingredientes: Factores que afectan ás decisións do consumidor

S1 **Conxunto de consumo** do consumidor i : $\mathcal{X}^i \equiv \mathfrak{R}_+^L$.

S2 **Dotacións iniciais**: $\bar{\omega}_i = (\bar{\omega}_{i1}, \dots, \bar{\omega}_{iL}) \in \mathfrak{R}_+^L$, para cada $i = 1, \dots, I$.

● **Dotazón agregada**: $\bar{\omega} = \sum_{i=1}^I \bar{\omega}_i = (\bar{\omega}_{11}, \dots, \bar{\omega}_{1L}) \in \mathfrak{R}_{++}^L$.

S3 **Preferencias**. $\succsim^i + A1 (+A1') + A2$: **Conxuntos de indiferenza** $\{\mathcal{I}^i(\mathbf{x})\}$
+A3+A4+A5 poden representarse por unha *funzón de utilidade*

$$u^i : \mathcal{X}^i \equiv \mathfrak{R}_+^L \rightarrow \mathfrak{R} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{i) } \mathbf{x}^i \succ^i \mathbf{y}^i \quad \Leftrightarrow \quad u^i(\mathbf{x}^i) > u^i(\mathbf{y}^i) \\ \text{ii) } \mathbf{x}^i \sim^i \mathbf{z}^i \quad \Leftrightarrow \quad u^i(\mathbf{x}^i) = u^i(\mathbf{z}^i) \end{array} \right.$$

contínua (A3), monótona (A4) e estritamente cuasiconcava (A5).

$\Rightarrow$ **Equilíbrio (racional) competitivo**

A definición de equilibrio (racional) competitivo

Definición

Sexa a economía $\varepsilon = \left\{ (\mathcal{X}_i, \bar{\omega}_i, u_i(\mathbf{x}_i)) \right\}_{i=1}^H$ que verifica para cada consumidor $i = A, B$:

- S1** Conxunto de consumo $\mathcal{X}_i \equiv \mathbb{R}_+^2$.
- S2** Dotazóns iniciais: $\bar{\omega}_i = (\bar{\omega}_{i1}, \bar{\omega}_{i2}) \in \mathbb{R}_+^2$.
  - Dotazón agregada: $\bar{\omega} = \bar{\omega}_A + \bar{\omega}_B = (\bar{\omega}_1, \bar{\omega}_2) \in \mathbb{R}_{++}^2$.
- S3** Preferencias: $\succsim_i \Rightarrow (A1)-(A2)$, e **(A3)**
 $\Rightarrow u_i : \mathcal{X}_i \equiv \mathbb{R}_+^L \rightarrow \mathbb{R}$ **(A3)**, **(A4)** e **(A5)**

Entón $\{(x_{A1}^*, x_{A2}^*), (x_{B1}^*, x_{B2}^*); (p_1^*, p_2^*)\}$ é un equilibrio (racional) competitivo se

[1]] **(Racionalidade)** $\mathbf{x}_i^*$ é solución do problema $[P_i]$ dado o prezo $\mathbf{p}$, para $i = A, B$.

[2]] **(Equilibrio)** $\mathbf{x}_{A1} + \mathbf{x}_{B1} = \bar{\omega}_{A1} + \bar{\omega}_{B1}$
 $\mathbf{x}_{A2} + \mathbf{x}_{B2} = \bar{\omega}_{A2} + \bar{\omega}_{B2}$

Intuíción de funcionamento dos mercados.

Para Léon Walras o equilibrio competitivo:

- sempre **existe**;
- é **único**; e,
- encetando nunha situación fora do equilibrio sempre existe un mecanismo para retornar ao mesmo, é dicir, era **estável**.

... Hoxe sabemos que son tres problemas diferentes

Existencia do equilibrio competitivo

Léon Walras pensaba que un sistema de $L - 1$ ecuacións (equilibrio dos mercados) e $L - 1$ incógnitas (prezos relativos) sempre tería solución.

A primeira proba de existencia foi debida a Wald (1936, a,b,c) subponiendo separabilidade das preferencias e que os bens exhiben rendimentos marxiniais decrecientes.

Probas máis xerais: McKenzie (1957) e Arrow e Debreu (1954) (*Teorema do Ponto Fixo*).

Teorema

Sea $\varepsilon = \left\{ (\mathcal{X}_i, \bar{\omega}_i, u_i(\mathbf{x}_i)) \right\}_{i=1}^H$ que verifica

- S1** Conjunto de consumo de cada consumidor $i = 1, 2$: $\mathcal{X}_i \equiv \mathbb{R}_+^2$.
- S2** Dotaciones iniciales de cada consumidor $i = A, B$: $\bar{\omega}_i = (\bar{\omega}_{i1}, \bar{\omega}_{i2}) \in \mathbb{R}_+^2$.
  - Dotación agregada: $\bar{\omega} = \bar{\omega}_A + \bar{\omega}_B = (\bar{\omega}_1, \bar{\omega}_2) \in \mathbb{R}_{++}^2$.
- S3** Preferencias de cada consumidor $i = A, B$: $\succsim_i \Rightarrow \Rightarrow u_i : \mathcal{X}_i \equiv \mathbb{R}_+^L \rightarrow \mathbb{R}$ continua, monótona e estrictamente cuasiconcava.

Entón existe un equilibrio competitivo $\{(x_{A1}^*, x_{A2}^*), (x_{B1}^*, x_{B2}^*); (p_1^*, p_2^*)\}$ con $\mathbf{p}^* \gg 0$.

Unicidade do equilibrio competitivo

caso a) Unicidade Global

Definición

Unha economía verifica a propiedade de **sustituibilidade bruta** se para calquera par de prezos $\mathbf{p}, \mathbf{p}' \in \mathbb{R}_{+,+}^L$ que só diferiren no prezo de calquera mercadoría j , é dicir, que verifican $p_j > p'_j$ e $p_k = p'_k$ con $k \neq j$, implica que $z_k(\mathbf{p}) > z_k(\mathbf{p}')$ para todo $K \neq j$.

no caso de que a función de exceso de demanda sexa diferenciábel, verificará $\frac{\partial z_k(\mathbf{p})}{\partial p_j} > 0$, para todo $k \neq j$.

Teorema

Sexa ε unha economía que verifica a propiedade de **sustituibilidade bruta**. Entón, existe un **único** prezo de equilibrio, $\mathbf{p}^* \gg 0$.

Múltiples Equilíbrios

caso c) Múltiples equilibrios: non unicidade local

Existe un contínuo de prezos de equilibrio $\mathbf{p}^*$ que verifican $z(\mathbf{p}^*) = 0$. (Debreu, 1970: unha casualidade)

caso b) Múltiples equilibrios: unicidade local

Proposición (Mass-Collel et al (1995, Proposition 17.D.1))

Calquera vector de prezos de equilibrio $\mathbf{p}^*$ que verifique $z'(\mathbf{p}^*) \neq 0$.

Ademáis o número de equilibrios é finito (e impar).

Estabilidade (Tâtonnement) del equilibrio competitivo

Intuíción económica qué pasa fora do equilibrio cando as decisións individuais non son compatíveis?

- Se ao prezo vixente para unha mercadoría, a demanda é maior que a oferta, *esperariamos* que os prezos se incrementasen.

Na nosa terminoloxía, cando existe un exceso de demanda da mercadoría k , $z_k(\mathbf{p}) > 0$, entón $\Delta p_k > 0$.

Intuición é a formalización da idea de Walras:

1. O subastador corrixe o vector de prezos

$$\Delta p_k = \lambda_k z_k(\mathbf{p}) \quad (1)$$

con $\lambda_k > 0$ é unha constante que afecta á velocidade de axuste.

2. **Non** se permiten realizar transaccións até que non se atinxe o prezo de equilibrio.

Teorema

*Sexa ε unha economía que verifica a propiedade de **sustituibilidade bruta**. Entón, os prezos de calquera solución da ecuación dinámica (1) converxen aos prezos relativos de equilibrio, $\mathbf{p}^*$.*